

Principprogram

Vedtaget 2024

Indledning

Sammenslutningen af Danske Socialrådgiverstuderende (SDS) er et fagligt fællesskab for socialrådgiverstuderende på Professionshøjskolerne og AAU i Danmark. Foreningen bygger på medlemsdemokrati og har til formål at arbejde for, at socialrådgiverstuderende har gode vilkår og uddannelse af højeste kvalitet.

Medlemsdemokratiet fungerer gennem Landsbestyrelsen, hvor alle studiesteder, som udbyder socialrådgiveruddannelsen, har mulighed for at have en repræsentant. I Landsbestyrelsen debatteres konkrete emner, og medlemmerne bringer deres medstuderendes perspektiver ind i debatten. Derudover inddrages de socialrådgiverstuderendes perspektiver gennem løbende kontakt og inddragelse.

SDS' principprogram er omdrejningspunktet i det daglige politiske arbejde. Indholdet spænder både over socialrådgiveruddannelsen generelt, men principprogrammet dækker også emner med betydning for socialrådgiveruddannelsens rammer samt socialt arbejde bredt set.

SDS' vision

Socialt arbejde er under konstant udvikling, hvilket betyder at politiske visioner, lovgivning, forskning, metoder og redskaber hele tiden forandres. Det kræver derfor at socialrådgiveruddannelsen også løbende udvikles, fordi det ikke er meningsfyldt at blive undervist i forældet beskæftigelseslovgivning, gammel forskning, som ikke længere afspejler virkeligheden, eller metoder, der ikke længere anvendes i praksis. Ved at sikre en løbende udvikling af socialrådgiveruddannelsen får studerende de bedste forudsætninger for at udføre et solidt fagligt arbejde til gavn for hele samfundet og på internationalt plan. Derfor er det SDS' vision at sikre, at socialrådgiveruddannelsens indhold også afspejler den samfundsmæssige udvikling.

Indholdsfortegnelse

Indledning	1
SDS' vision	1
Kerneværdier	3
Ligeværd og lige muligheder	3
Solidaritet - i Danmark og på verdensplan	3
Internationale konventioner.....	3
Socialrådgiveruddannelsen kalder på udvikling.....	3
Socialrådgiveruddannelsens rammer	4
Socialrådgiveruddannelsens indhold	5
Mere og bedre praktik på socialrådgiveruddannelsen	7
Undervisning skaber rammer for et godt læringsmiljø.....	9

Kerneverdier

Socialrådgiverstuderende uddanner sig til at bekæmpe sociale problemer, og social retfærdighed er kernen i vores fag, men i vores arbejde trækker vi også på andre værdier.

Ligeværd og lige muligheder

Vi har en grundlæggende tro på, at mennesker fødes lige og frie uanset kønsidentitet, etnicitet, seksualitet, fysisk/psykisk funktionsevne, geografisk oprindelse/placering samt religiøs og socioøkonomisk baggrund.

Solidaritet - i Danmark og på verdensplan

Som socialrådgiver har vi et ansvar for udsathed, uanset hvor vi finder den. Om det er på gaden i Holstebro, eller om det er på den anden side af kloden. SDS skal være forkæmpere for lighed i hele verden, og har et ansvar for at hjælpe og vise solidaritet med resten af verdens befolkning. Derfor forpligter vi os i SDS til at kæmpe og vise solidaritet, for de folk i verden, der bliver udsat for krig, klimakatastrofer, fordrivelse m.v.

Internationale konventioner

Vi deler idealerne bag FN's menneskerettighedskonvention, handicapkonventionen, børnekonventionen samt Europarådets Istanbulkonvention.

Socialrådgiveruddannelsen kalder på udvikling

Løft os, så vi kan løfte andre!

For at socialrådgiverstuderende kan opnå den nyeste viden og de bedste færdigheder og kompetencer gennem uddannelsen, skal denne konstant udvikles i takt med udviklingen i samfundet. Socialrådgiveruddannelsen udgør professionens kerne. Den skal derfor være nutidig og sikre, at vi får de rigtige forudsætninger for at udføre godt socialt arbejde.

Socialrådgiveruddannelsens rammer

Højere taxameter - kvalitet koster

Socialrådgiveruddannelsen har i mange år været nedprioriteret. Det ses ved at socialrådgiveruddannelsen er den lavest finansierede uddannelse på professionshøjskolerne. Det kan mærkes på uddannelsesinstitutionerne i deres tilbud af undervisning og prioritering af ressourcer.

Derfor mener vi at et økonomisk løft, gennem et højere taxameter, skal prioriteres politisk. Man kan ikke lave højt kvalificerede uddannelser med spareøvelser. Det kræver nye penge at løfte kvaliteten!

En bæredygtig økonomi på alle uddannelsesinstitutioner

Vores uddannelser har i en længere årrække oplevet et fald i ansøgere, hvilket har udhulet uddannelsesstedernes økonomi. Problemet er især stort uden for de fire største byer i Danmark. Det nuværende økonomiske grundlag for uddannelserne er uholdbart, når en så markant del af økonomien er bundet op på antallet af studerende og dimittender. Det har store konsekvenser for uddannelserne og de studerende, fordi behovet for en underviser er det samme, uanset om der er 5 eller 25 studerende i lokalet.

Vi ønsker i stedet en bæredygtig finansieringsmodel, der giver uddannelser og studiemiljø af den højeste kvalitet.

Derfor mener vi at der skal indføres et nyt økonomisk system, som afskaffer resultattilskuddet, sænker aktivitetstilskuddet og hæver grundtilskuddet tilsvarende. For at sikre uddannelser i alle dele af Danmark, foreslår vi desuden at det decentrale tilskud øges, og at det individuelle taxameter erstattes med et holdtaxameter for uddannelsesudbud udenfor de fire største byer.

En stærk og mangfoldig socialrådgiveruddannelse

Som kommende socialrådgivere er der en række færdigheder og kompetencer, som man skal tillære sig. Det stiller derfor krav til de socialrådgiverstuderendes forudsætninger. På samme tid er det dog afgørende, at vores uddannelse er rummelig og har de nødvendige ressourcer.

Uddannelsesstederne skal kunne omfavne og anerkende studerende med særlige behov for støtte. Det stiller b.la. krav til undervisningen og uddannelsesstedet kan favne bredt.

Undervisere tæt på praksis

Dygtige undervisere på socialrådgiveruddannelsen skal kunne koble teorien til den praksis, de studerende skal indgå i, både som studerende på uddannelsen og som uddannede.

Derfor er der behov for at der prioriteres tid til, at underviserne kan komme i praktik for at bibeholde tilknytningen til praksis. På den måde vil undervisere altid være bevidste om den virkelighed, de studerende skal ud i, og der åbnes op for at inddrage virkeligheden aktivt i undervisningen. Derudover foreslår vi, at stat, kommuner og regioner i samarbejde med professionshøjskolerne laver en handleplan for, hvordan der kan skabes flere

kombinationsansættelser, hvor man f.eks. kan arbejde som socialrådgiver i en kommune to dage om ugen og undervise på socialrådgiveruddannelsen tre om ugen.

Vi mener at det både vil hæve kvaliteten på uddannelsen og skabe flere karriereveje for uddannede socialrådgivere, hvilket kan bidrage til fastholdelse i faget.

Mod fremmødere registrering - for ansvar for egen læring

At studerende deltager aktivt i undervisningen, er afgørende for at skabe kvalitet i uddannelsen og dermed uddanne dygtige socialrådgivere.

Vi mener at tvungen mødepligt og fremmødere registrering er umyndiggørende for os som studerende, hvilket kan virke demotiverende. Derfor bør fremmødere registrering aldrig bruges som et middel til at sikre deltagelse. De studerende kan og bør selvstændigt tage ansvar for egen læring. For at tilskynde til at de studerende deltager aktivt på uddannelsen, er det derimod vigtigt, at studerende inddrages lokalt, og at det diskuteres, hvordan man i fællesskab skaber en god og uundværlig undervisning.

Vi anerkender dog, at mødepligt kan have en fremmede effekt på deltagelsen under det 1. semester.

Socialrådgiveruddannelsens indhold

Rammerne for socialrådgiveruddannelsen bestemmes på flere niveauer, og nogle forandringer kan ske i samarbejde med uddannelsesinstitutionen, imens de brede rammer, og især økonomien, fastlægges af Folketinget. Det kræver, at vi arbejder på flere niveauer for at forbedre socialrådgiveruddannelsen.

Konfrontationstimer

Socialrådgiverstuderende kan ikke nøjes med blot at læse for at blive dygtige socialrådgivere. Det kræver dialog med undervisere, refleksion, vejledning og feedback, som giver mulighed for at studerende og undervisere er tæt på hinanden.

Derfor er der behov for der tilrettelægges undervisning på mindst 25 timer om ugen, som indeholder praksisnære øvelser.

Vi mener at flere undervisningstimer med praksisnære øvelser, vil styrke vores kompetencer, give studerende og undervisere mulighed for at være tæt på hinanden og skabe plads til selvudvikling og opkvalificering.

Mere øvelsesbaseret undervisning og simulation

Vi kan ikke kun læse os til at blive dygtige socialrådgivere!

Det unikke ved professionsuddannelserne bør være vekselvirkningen i uddannelsesforløbet, så den studerende formår at koble den fundamentale teori med den virkelighed, vi møder i praksis. I dag er der dog en tendens til, at teorien primært er noget, de studerende møder i undervisningen,

mens praksis bliver holdt ude af lokalet. For at hæve kvaliteten af socialrådgiveruddannelsen kræver det, at koblingen mellem teori og praksis styrkes, så teorien bliver taget med i praktik, og praktikken tages med ind på uddannelsesstedet.

Derfor er der behov for at udvikle undervisningen til at indeholde mere øvelsesbaseret undervisning og simulationstræning. Den kan bestå af case-arbejde som indeholder skriftlig kommunikation, systematisk sagsarbejde, juridisk metode, faglige afgørelser, kommunikationstræning med skuespillere, opbygning af fiktive kommuner, hvor socialt arbejde udføres som i praksis. Og gerne i fysiske rammer, som ligner virkeligheden.

Case-arbejdet, kommunikationstræningen og øvrige øvelser og simulationstræning skal give mulighed for faglig sparring og udvikling og afsluttes med feedback, som giver de studerende en løbende indsigt i egen faglig udvikling.

Derfor mener vi at der skal afsættes økonomi til at skabe mere øvelses- og simulationsbaseret undervisning, hvor studerende kan udvikle og øve fagspecifikke kompetencer så tidligt som muligt på uddannelsen.

Specialiserede områder i undervisningen

Socialrådgiveruddannelsen er en generalistuddannelse, og sådan skal det forblive. Dog er der manglende nuancer i de borgergrupper, vi modtager undervisning i. F.eks. kan alle "voksne udsatte" ikke slås over samme kam.

Vi ser et behov for at få tilføjet de problemstillinger, der afspejler den større kompleksitet, som vores fag arbejder med. Dette bør bl.a. ske med en ny bekendtgørelse, som nævner noget om specialiserede områder.

Derfor mener vi at BEK nr 766 af 24/06/2011 skal ændres. På nuværende tidspunkt rammesætter den en meget bred viden indenfor beskæftigelsesområdet, børn og unge, voksne udsatte og et tværprofessionelt element, men der mangler en bredere viden om specialiserede målgrupper.

Tværfaglig undervisning

Som socialrådgiver kommer vi i mange situationer til at være mødeleder og have en koordinerende funktion. I de roller kommer vi til at indgå i samarbejder, der både går på tværs af faglighed og sektorer.

Derfor er der behov for at der indføres flere tværprofessionelle undervisningsforløb på uddannelsen, så de studerende kan øve sig i at indgå i denne rolle. Socialrådgiverstuderende skal have træning i at samarbejde med sygeplejersker, pædagoger, lærere mm.

Vi mener at flere tværprofessionelle undervisningsforløb kan give de studerende bedre forudsætninger for at forstå socialrådgiverens rolle i praksis, og at gode træningsøvelser kan styrke den studerendes kompetencer.

Studiegrupper

Vi mener, at studiegrupper forstærker fællesskabet og læringsmiljøet på vores uddannelse. Det kan være givende for os og det er en måde at skabe et rum, hvor vi kan øve og træne vores socialrådgiverfærdigheder f.eks. konflikthåndtering allerede under uddannelsen. I studiegrupperne kan vi sparre og har mulighed for at fremlægge individuelle perspektiver, der kan bevæge sig fra personlige holdninger til faglige argumenter.

Vi anbefaler, at studiegrupperne bliver administrativt fordelt på 1. og 2. semester, og efterfølgende kan de studerende selv vælge studiegrupper. For at sikre, at der ikke bliver ekskluderet studerende med manglende netværk, skal der administrativt fordeles de studerende, som ikke selv inder en studiegruppe ud i eksisterende grupper.

Dette gælder ikke netstuderende, da det er en anden måde at være socialrådgiverstuderende på og derfor skal der være andre muligheder for studiegruppedannelse på netuddannelsen.

Mere og bedre praktik på socialrådgiveruddannelsen

Praktikken er et centralt element, og under praktikken bliver teori og praksis sat sammen. Derfor er der behov for mere praktik på socialrådgiveruddannelsen.

Mere praktik

Teorien er fundamentet for at forstå, hvordan socialt arbejde udføres, men teorien kan ikke stå alene. Vi har brug for at øve os. Vi har brug for at afholde samtaler med rigtige mennesker. Vi har brug for at kunne omsætte lovgivning til virkelighed. Vi har brug for at koordinere indsatser for rigtige mennesker. Det, der sker i relationen mellem mennesker, kan teorien sige meget om, men handlingen i praksis viser sig ofte at være mere kompleks.

Det er i praktikken, den teoretiske viden kan omsættes til færdigheder og kompetencer. Det er her, de studerende oplever den ubeskrivelige forandring, det er at omsætte sin viden og bruge den til at understøtte et andet menneske til en forandring.

For at imødekomme socialrådgiveruddannelsen som en generalistuddannelse, er der behov flere praktikker, der giver indblik i de mange roller og opgaver en socialrådgiver kan møde i praksis. Gennem praktikkerne vil de studerende have mulighed for at møde flere borgere med forskellige problematikker.

Flere praktikker vil nedbringe risikoen for praksischok i overgangen fra studerende til nyuddannet, samt give de studerende mere indsigt i rollen som socialrådgiver og den brede vifte af job, som uddannelsen åbner dørene for.

Bedre praktik

Socialrådgiverstuderende har kun én praktik gennem deres studietid. Derfor er det vigtigt, at den studerende har gode forudsætninger for at kunne gennemføre en god og lærerig praktik.

Under praktikken er der mange forhold, der spiller ind, og praktikken er et læringsrum med en ofte stejl læringskurve. Læringskurven indeholder både opnåelse af læringsmål, der er beskrevet i studieordningen, men også en personlig udvikling.

Praktikken skal være et læringsmiljø - ikke billig arbejdskraft

Praktikken skal være et læringsrum, da det er gennem praktikken, de studerende har mulighed for at teste og øve sig i at anvende den viden, de har opnået under studiet. Det kan kun lade sig gøre, hvis rammerne om praktikken er egnet til dette.

Vi mener at praktikken skal forblive ulønnet, for at sikre et godt læringsmiljø. Det betyder, at de studerende kan holde fokus på den faglige udvikling, og at det ikke er nødvendigt at forholde sig til et ansættelsesforhold.

Det stiller dog krav til læringsmiljøet. Der skal derfor være fokus på praktikantens arbejdsvilkår, herunder f.eks. arbejdstid og at nogle socialrådgiverstuderende i praktik med aften-, natte- og weekendvagter ikke kompenseres, som en ansat socialrådgiver ville blive.

Krav om uddannede praktikvejledere

Når studerende skal lære et fag i praksis, er dygtige, uddannede praktikvejledere enormt vigtige. Langt de fleste praktikker går godt, men der er desværre studerende, der oplever en praktik, der ikke går som forventet.

Derfor er der behov for at alle praktikvejledere får en praktikvejlederuddannelse. Lovgivningen skal indeholde bestemmelser om kvalitetssikring af praktikstederne samt være fundamentet for en mere ensartet praktik for alle studerende uafhængigt af, hvilken uddannelsesinstitution, den studerende er tilknyttet. Derudover skal der følges op og evalueres på praktikvejlederuddannelsen, samt på, om praktikstederne fortsat har uddannet praktikvejleder.

Vi mener at et krav om, at alle praktikvejledere har en praktikvejlederuddannelse, vil højne niveauet af vejledning og feedback. Den individuelle feedback er med til at udvikle de studerende gennem praktikken. Det er her, der for alvor er plads til refleksion over praksis. Derfor er uddannede praktikvejledere afgørende, når studerende er i praktik.

For praktikvejlederen vil vejlederuddannelsen give en indsigt i, hvor vigtig et læringsrum praktikken er, give mulighed for sparring med andre praktikvejledere, samt kendskab til metoder og redskaber, der kan anvendes i vejlederrollen.

Undervisning skaber rammer for et godt læringsmiljø

Det gode læringsmiljø bygger på samarbejde, tryghed og tillid mellem studerende og undervisere - og det er altafgørende for, at socialrådgiverstuderende opnår et stærkt læringsrum, gode udviklingsmuligheder og dannelse ind i faget.

Tilrettelæggelse af undervisningen

Undervisningen skal tilrettelægges, så der er potentiale for et stærkt samarbejde og fællesskab mellem studerende og undervisere. Undervisning skal være med til at danne rammer for inddragelse og et godt studiegruppearbejde. Som supplement til den klassiske tavleundervisning, mener vi, at undervisningen skal indeholde faglige samarbejdsøvelser, casearbejde og dialogbaseret undervisning.

Ligeledes er der behov for en kontinuerlig skemalagt studieaktivitet, som sikrer, at de studerende har en fast rytme i studiehverdagen og dagligt forpligter sig til at være studieaktive.

Max antal på hold

Tillid og tryghed opbygges når det er muligt at indgå og udvikle relationer med sine medstuderende.

Derfor er der behov for at undervisningen foregår på mindre hold med max 40 studerende, hvor der er tid til spørgsmål, refleksion og sparring med underviserne. Det er her, de studerende har mulighed for at stille sig nysgerrige på komplekse målgrupper, etiske dilemmaer og de retlige reguleringer i et trygt læringsmiljø.

Vi mener at denne forandring vil betyde, at de studerende vil opleve en større tilknytning til deres uddannelsesinstitutioner, undervisere og medstuderende. Det vil styrke de studerendes udvikling, højne refleksionsniveauet og motivere dem til at møde op til den planlagte undervisning. Ligeledes vil det udvikle stærke kompetencer i samarbejde med fremtidige kollegaer.

Livet som socialrådgiverstuderende

De nuværende studerende er den første generation, som er fattigere end deres forældres. Høj- og lavkonjunktur for boligmarkedet ser ikke ud til at springe. Det skal være holdbart at kunne være studerende, uden presset om, hvad man skal leve af i morgen.

Finansiering af transport under praktik

I dag kan studerende på socialrådgiveruddannelsen hverken få refusion af transportudgifter eller kørselsgodtgørelse under praktikken. Når studerende skal i praktik under deres uddannelse, kan de blive tildelt praktiksteder, der ligger langt fra både uddannelsessted og bopæl. Det giver studerende mulighed for at opleve mange forskellige sider af deres fag, men det betyder også, at der ikke er en økonomisk byrde.

Derfor er der behov for at der skabes et system, som kan give studerende kørselsfradrag i praktikken.

Vi mener at kørselsfradrag vil forebygge frafald på uddannelsen og øge kvaliteten af praktikforløbene, fordi de studerende vil opleve færre økonomiske udfordringer og dermed trives bedre og have bedre overskud til at få et stærkt fagligt udbytte.

En SU man kan leve af gennem høj- og lavkonjunktur

SU'en følger ikke priserne på markedet og mange studerende oplever at det er svært at have råd til at betale husleje og få mad på bordet.

Derfor er der behov for en højere SU. Det vil medvirke til øget trivsel og give rammer til at man i højere grad vil kunne fordybe sig i sit studie, hvilket vil betyde en positiv udvikling for de studerende.

Flere almene boliger, som studerende kan bo i

Det skal være muligt for studerende at bo til rimelige priser, så man ikke skal bekymre sig om økonomien og arbejde så meget, at man nedprioriterer sin uddannelse.

Vi oplever, at studerende har svært ved at få økonomien til at hænge sammen, fordi huslejen stiger og stiger. For at give de samme muligheder til studerende, uanset baggrund, mener vi, derfor at der er behov for et mere retfærdigt boligmarked, som i højere grad består af almene studieboliger.